

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083**Till**
Älvsjö stadsdelsnämnd
2016-03-31

Gestaltad livsmiljö (SOU 2015:88)

Remiss från kommunstyrelsen (dnr 110-1983/2015)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens remissvar till handlingarna.

Per Kjellander
StadsdelsdirektörElisabet Tullgren
Avdelningschef

Sammanfattning

2014 beslutade regeringen att politiken inom området arkitektur, form och design skulle ses över. I det betänkande som nu har presenterats föreslås en rad åtgärder. Bland annat en ny myndighet för Gestaltad livsmiljö. Ett metodstöd föreslås för att öka kompetensen inom offentliga upphandlingar med kopplingar till arkitektur, form och design.

Förvaltningen ser i stort sett positivt på betänkandet och många av de förslag som presenteras kan i förlängningen bidra till en mer hållbar samhällsutveckling. Men förvaltningen är tveksam till det nya begreppet *Gestaltad livsmiljö* och tveksam till huruvida en ny statlig myndighet behövs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR och extern service i samarbete med stadsdelsdirektören. Remisstiden sträcker sig till den 10 februari. Ärendet anmäls till stadsdelsnämnden den 31 mars 2016.

Bakgrund

2014 beslutade regeringen att politiken inom området arkitektur, form och design skulle ses över. Utredningen Gestaltad livsmiljö tillsattes, med uppdrag att stärka arkitekturens, formens och designens värde och betydelse för individen, livsmiljön och den hållbara samhällsutvecklingen. Bland annat skulle de nationella målen inom området analyseras och vid behov nya mål föreslås. Utredningen skulle också analysera och föreslå insatser för ökad kompetens inom offentlig upphandling.

Remissen i sammanfattning

På grund av de övergripande förändringar som skett i samhället sedan den nuvarande politiken inom området formulerades 1998, finns det ett behov av nya mål. Det behövs också kontinuerliga uppföljningar av en aktiv politik för arkitektur, form och design.

För att öka förståelsen för vad arkitektur, form och design gör och undvika alltför skilda tolkningar av områdets innebörd föreslås att begreppet gestaltad livsmiljö införs. Utredningen anser att de nya målen för politikområdet bör präglas av ett bredare angreppssätt utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö, där områdets redskap ges en aktiv roll när samhällets utmaningar ska lösas. För att uppfylla målen föreslås att Statens centrum för arkitektur och design (Arkdes) ombildas till Mynligheten för Gestaltad livsmiljö.

En mycket stor del av den offentliga upphandlingen är på ett eller annat sätt kopplat till produkter, tjänster eller processer som innehåller arkitektur, form och design. För att säkerställa att rätt upphandlingsform tillämpas, att reglerna tolkas på ett relevant sätt, att uppföljning görs och att kunskap om området möjliggör en större inriktning mot kvalitet i offentliga upphandlingar, behövs effektiva verktyg och höjd kompetens. Utredningen föreslår bland annat ett utvecklat metodstöd för att uppnå detta.

För att öka förståelsen för vad arkitektur, form och design gör och undvika alltför skilda tolkningar av områdets innebörd föreslås att begreppet gestaltad livsmiljö införs. Utredningen anser att de nya målen för politikområdet bör präglas av ett bredare angreppssätt utifrån perspektivet gestaltad livsmiljö, där områdets redskap ges en aktiv roll.

Utredningen föreslår också att en riksarkitekt tillsätts inom Statens fastighetsverk och att fastighetsverket får ett särskilt ansvar för att utveckla samverkan kring arkitektonisk kvalitet i statligt byggande och fastighetsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser i stort sett positivt på betänkandet. Stora samhällsförändringar har skett och många av de förslag som presenteras kan i förlängningen bidra till en mer hållbar samhällsutveckling. I framför allt den snabba bostadsutbyggnaden som nu pågår i landet är det viktigt att arkitektur och gestaltning av nya stadsmiljöer får en kvalitet som är långsiktigt hållbar.

Det utvecklade stödet och satsningen på höjd kompetens inom offentlig upphandling inom det aktuella området är positivt. Det är svårt för enskilda organisationer att ha den kompetens som krävs för att vara en bra beställare inom området.

Förvaltningen är emellertid tveksam till inrättandet av en ny statlig myndighet med ansvar för området, och anser att frågorna kan hanteras inom befintliga myndigheter. Förvaltningen är också tveksam till det föreslagna begreppet Gestaltad livsmiljö då arkitektur, design och form är vedertagna benämningar.

Bilaga

Sammanfattning av betänkandet Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design (SOU 2015:88)

Betänkandet i sin helhet kan läsas här:

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2015/10/sou-201588/>